

Fundacja Cyber-Complex
Górki-Sypniewo 1, 18-421 Piątnica
KRS: 0000866262
NIP: 7182156130 REGON: 387361152
fundacja@cybercomplex.net
www.cybercomplex.net

Górki-Sypniewo, 28.06.2025 r.

Adresat petycji: Komisja do Spraw Petycji
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Wnoszący petycję: Fundacja Cyber-Complex
Górki-Sypniewo 1
18-421 Piątnica

PETYCJA

W SPRAWIE WPROWADZENIA I ROZSZERZENIA NAUCZANIA O SZTUCZNEJ INTELIGENCJI W SZKOŁACH
PONADPODSTAWOWYCH

Na podstawie art. 63 Konstytucji RP i art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o Petycjach (tj. z 2017 r. poz. 1123 ze zm.), Fundacja Cyber-Complex (dalej FCC), działając w interesie publicznym, a także realizując jedno ze swoich zadań statutowych, zwraca się z petycją o podjęcie pilnych oraz systemowych działań mających na celu wprowadzenie nauczania o sztucznej inteligencji (AI) w znacznie większym zakresie do programów nauczania szkół ponadpodstawowych.

UZASADNIENIE

1. Sztuczna inteligencja zmienia świat pracy i życia społecznego

Sztuczna inteligencja staje się technologią o fundamentalnym znaczeniu – podobnym do tego, jakie miała elektryczność w XIX wieku czy Internet w XXI wieku. AI znajduje zastosowanie w medycynie, transporcie, edukacji, przemyśle, rolnictwie, usługach i kulturze. Już dziś wpływa na decyzje zawodowe, procesy uczenia się, a nawet na naszą percepcję informacji w przestrzeni cyfrowej. Młodzi ludzie muszą rozumieć, jak działa AI i jakie niesie szanse oraz zagrożenia.

2. Polska szkoła musi przygotowywać do wyzwań jutra

Programy nauczania nie nadążają za tempem postępu technologicznego. W wielu szkołach uczniowie wciąż uczą się podstaw informatyki sprzed dekady, nie mając styczności z tematami takimi jak uczenie maszynowe, przetwarzanie danych, rozpoznawanie obrazów i języka naturalnego, etyka AI czy automatyzacja. W efekcie Polska traci szansę na przygotowanie pokolenia twórców, innowatorów i świadomych obywateli cyfrowego społeczeństwa.

3. Edukacja AI to nie tylko technologia – to kompetencje przyszłości

Zrozumienie zasad działania AI rozwija myślenie krytyczne, analizę danych, logiczne rozumowanie, rozwiązywanie problemów oraz świadomość społeczną i etyczną. To kluczowe kompetencje, które powinny być rozwijane w każdej szkole – niezależnie od profilu ucznia.

4. Polska nie może zostać w tyle za światem

W dobie dynamicznego rozwoju technologii sztucznej inteligencji (AI), państwa, które najwcześniej i najskuteczniej wdrażają edukację AI na poziomie szkolnym, zyskują strategiczną przewagę gospodarczą i społeczną. W wielu krajach europejskich i światowych AI staje się integralną częścią programów nauczania – Polska niestety wciąż nie nadąża za tym trendem, co w dłuższej perspektywie może skutkować pogłębiającym się opóźnieniem technologicznym.

Wdrażanie kompetencji cyfrowych, analizy danych i wiedzy o AI już na poziomie szkolnym to dziś standard w wielu krajach rozwiniętych – Polska niestety wciąż pozostaje w tyle.

Zalecenia organizacji międzynarodowych: UNESCO i OECD

a) UNESCO

W 2021 roku UNESCO przyjęło Rekomendacje dotyczące etycznego wykorzystania sztucznej inteligencji¹, które jednoznacznie wskazują, że edukacja w zakresie AI powinna być dostępna dla każdego – już od wczesnych etapów edukacji. Organizacja zachęca państwa członkowskie do:

- (a) wprowadzania systemowej edukacji o AI i danych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych;
- (b) zapewnienia kształcenia nauczycieli w zakresie nowych technologii;
- (c) rozwijania kompetencji w zakresie etyki AI, rozpoznawania uprzedzeń algorytmicznych i odpowiedzialności cyfrowej;
- (d) niwelowania nierówności cyfrowych poprzez inkluzję edukacyjną w obszarze AI.

UNESCO podkreśla, że brak przygotowania młodego pokolenia do wyzwań związanych z AI może prowadzić do nowej formy wykluczenia społecznego.

b) OECD (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju)

OECD w raporcie „AI and the Future of Skills”^{2,3} (2021) oraz w ramach strategii AI Policy Observatory wyraźnie akcentuje, że:

- (a) kształcenie w zakresie sztucznej inteligencji musi być elementem edukacji ogólnej, nie tylko technicznej;
- (b) państwa powinny integrować AI z podstawą programową szkół średnich i zawodowych;
- (c) edukacja AI nie może ograniczać się do elitarnych programów – powinna być powszechna, praktyczna i aktualna;
- (d) istnieje bezpośrednia korelacja między poziomem edukacji AI a konkurencyjnością rynku pracy i innowacyjnością gospodarki.

-
- 1 193 państwa członkowskie UNESCO przyjęły pierwsze globalne porozumienie w sprawie AI ukierunkowanej na człowieka. Są to zalecenia w sprawie etyki sztucznej inteligencji. Zalecenia te zostały opracowane jako ramy dla systemów sztucznej inteligencji, aby służyły one dobru ludzkości i środowisku oraz, aby zapobiegać szkodom.
 - 2 Granger, Richard. "AI and the Future of Skills, Volume 1: The encroachment of artificial intelligence: Timing and prospects." (2021).
 - 3 https://www.oecd.org/en/publications/ai-and-the-future-of-skills-volume-1_5ee71f34-en.html

OECD ostrzega także, że uczniowie z krajów, które zaniedbują edukację cyfrową, będą mniej przygotowani do pracy w świecie zdominowanym przez technologie, automatyzację i algorytmy decyzyjne.

c) Europa – Finlandia

Finlandia jako pierwsza opracowała i udostępniła darmowy kurs „Elements of AI”⁴ dla wszystkich obywateli, który stał się elementem kształcenia również w szkołach średnich.

Kurs ten ukończyło ponad 1 000 000 uczestników z przeszło 170 krajów, a w Finlandii samych ponad 2% obywateli zapisało się przynajmniej na część kursu. W 2019 roku dowód uznania – kurs zdobył I miejsce jako najlepszy kurs informatyczny na świecie na platformie Class Central.

W czasie prezydencji Finlandii w UE w latach 2019–2021 kurs był „prezentem” dla obywateli Unii – przetłumaczono go na wszystkie języki UE i udostępniono bezpłatnie jako część europejskiej strategii cyfrowej. Celem było przeszkolenie 1% Europejczyków – inicjatywa spotkała się z pozytywnym odbiorem i wdrożeniem przez lokalne uniwersytety. W Finlandii osiągnięto nawet 2%.

Finlandia wprowadziła kurs jako część szerszej strategii AI w edukacji – w 2017/18 zaplanowano, aby MOOC „Elements of AI” stał się narzędziem powszechnej AI literacy, wspieranym także systemem szkoleń dla nauczycieli i wykorzystanym w szkołach ponadpodstawowych.

Instytucje takie jak Finnish Center for AI i rektorat uczelni wskazują, że kurs trafia do różnych środowisk – w tym nauczycieli i uczniów – i ma wspierać edukację cyfrową i krytyczną świadomość społeczeństwa.

W Polsce ponad 10 000 uczestników ukończyło kurs w ramach kampanii #AICheck (organizowanej przez Digital Poland). Brakuje jednak oficjalnych danych procentowych i rządowego wsparcia.

Kurs ma wersję polskojęzyczną i był promowany w sektorze prywatnym (udział ponad 20 firm), ale nie został zintegrowany z systemem edukacji publicznej i **w Polsce brakuje tego typu powszechnych i systemowych rozwiązań.**

4 Kurs „Elements of AI” został stworzony przez Uniwersytet w Helsinkach wraz z firmą MinnaLearn i jest dostępny bezpłatnie online od 2018 roku. Celem było nauczenie 1% populacji Finlandii, a projekt został następnie rozszerzony na kraje UE – przetłumaczono go na 21 języków, w tym fiński, szwedzki oraz polski.

d) Europa – Estonia

Estonia, jako cyfrowy lider Europy, wprowadziła naukę AI do szkół podstawowych i średnich poprzez program AI@School, który zawiera elementy kodowania, analizy danych, automatyzacji procesów i uczenia maszynowego. Od 1 września 2025 program ten obejmie 20 000 uczniów klas 10–11 oraz 3 000 nauczycieli, a z początkiem roku szkolnego 2026 dołączy 38 000 uczniów nowych klas 10 i około 2 000 nauczycieli, także w szkołach zawodowych.

e) Europa – Francja

Francja przyjęła strategię krajową dotyczącą AI, która zakłada wzmocnienie edukacji na wszystkich szczeblach – w tym w szkołach ponadpodstawowych. Już w 2022 roku wdrożono pilotażowe programy w liceach technicznych i ogólnokształcących.

Od września 2025 uczniowie poziomów 4^e (równoważnik polskiej klasy 8) i 2nde (pierwszy rok liceum) muszą ukończyć moduł AI na platformie Pix – cyfrowym narzędziu edukacyjnym francuskiego MEN⁵.

Zapowiedziany moduł obejmuje m.in.:

- (a) Zrozumienie działania AI generatywnej,
- (b) Podstawy promptingu,
- (c) Zarządzanie danymi,
- (d) Uwzględnianie uprzedzeń algorytmicznych i wpływu klimatycznego.

f) Europa – Niemcy

Niemcy inwestują miliardy euro w rozwój AI, a landy takie jak Badenia-Wirtembergia czy Bawaria wprowadziły zajęcia z zakresu sztucznej inteligencji, automatyzacji i robotyki do programów nauczania technicznego. Współpraca z uniwersytetami technicznymi umożliwia uczniom wczesny kontakt z zaawansowaną technologią.

Według Shell Jugendstudie 2024⁶, aż 60 % młodzieży w Niemczech oczekuje, że AI będzie obowiązkowym elementem nauczania – uczniowie wymagają AI od szkoły, by przygotować się do przyszłości

5 <https://www.cafepedagogique.net/2025/02/13/ia-le-ministere-annonce-une-charte-et-un-parcours-pix-obligatoire-en-4eme-et-2nde/>

6 https://www.shell.de/about-us/initiatives/shell-youth-study-2024/_jcr_content/root/main/section/simple/call_to_action/links/item0.stream/1730903501282/d8b545435fc2799eb6044e48b4a9fcc80b95b2d/ap-shell-jugendstudie-zusammenfassung-barrierefrei.pdf

g) Świat

Chiny ogłosiły w 2018 r. strategię edukacyjną dotyczącą AI, która obejmuje programy nauczania już od szkoły podstawowej. Uczniowie uczą się rozpoznawania wzorców, budowania prostych modeli uczenia maszynowego i zasad działania systemów autonomicznych.

Stany Zjednoczone wdrażają lokalne inicjatywy edukacji AI w stanie Kalifornia, Nowy Jork czy Massachusetts. Organizacje takie jak AI4ALL promują inkluzywne programy edukacyjne w szkołach średnich i kształtują młodych liderów AI z różnych środowisk społecznych.

Kanada, lider w dziedzinie etyki i badań nad AI, wprowadza do programów nauczania zajęcia z rozumienia algorytmów, uczenia maszynowego i krytycznego myślenia o AI.

Kontekst unijny

Unia Europejska w strategii „Digital Education Action Plan 2021–2027” jednoznacznie wskazuje, że edukacja cyfrowa – ze szczególnym uwzględnieniem sztucznej inteligencji – musi być rozwijana od najwcześniejszych etapów edukacji. Komisja Europejska rekomenduje państwom członkowskim rozwijanie programów AI na poziomie szkół średnich i przygotowanie kadry nauczycielskiej do pracy z nowymi technologiami⁷.

5. Potrzebne są konkretne działania

- a) Wprowadzenie podstaw AI do podstawy programowej przedmiotów informatycznych i matematycznych.
- b) Przygotowanie nauczycieli poprzez szkolenia i certyfikowane kursy z AI.
- c) Stworzenie ogólnopolskiego programu pilotażowego edukacji AI w wybranych szkołach.
- d) Rozwój podręczników, materiałów dydaktycznych i laboratoriów AI (np. z wykorzystaniem narzędzi open-source).
- e) Uwzględnienie aspektów etycznych i społecznych AI w naukach humanistycznych.

⁷ Yanli, Xu, and Lu Danni. "Prospect of vocational education under the background of digital age: Analysis of European Union's "Digital Education Action Plan (2021-2027)". " 2021 International Conference on Internet, Education and Information Technology (IEIT). IEEE, 2021.

6. Polska edukacja AI na tle innych krajów według międzynarodowych informacji oraz raportów

a) OECD Digital Education Outlook 2023

Raport analizuje, jak kraje wykorzystują cyfrowe środowisko edukacyjne, w tym technologie AI:

- (a) Polska nie została wyróżniona jako kraj innowacyjnie wprowadzający AI do edukacji.
- (b) Choć COVID-19 przyspieszył cyfryzację, to „spójne ekosystemy edukacyjne oparte na AI nadal pozostają wyzwaniem” dla wielu państw, również Polski.

b) OECD: "The potential impact of AI on equity and inclusion in education" (2024)

Raport koncentruje się na wykorzystaniu AI do wyrównywania szans edukacyjnych:

- (a) Wskazuje, że w szkołach OECD (w tym w Polsce) nadal istnieją istotne nierówności w dostępie do technologii cyfrowych – szczególnie w mniej zamożnych regionach;
- (b) Polska nie jest wyróżniana pod względem innowacyjnych polityk AI w edukacji, a wręcz stoi przed wyzwaniem modernizacji infrastruktury.

c) OECD AI Capability Indicators (czerwiec 2025)

Nowy zestaw wskaźników ocenia ogólną gotowość krajów na AI – mierząc m.in. infrastrukturę i zasoby edukacyjne:

- (a) Polska nie pojawia się wśród liderów krajów z silnymi wsparciem edukacyjnym dla AI;
- (b) Wnioski wskazują, że edukacja szkolna w Polsce jest w wczesnym stadium adaptacji AI, nie osiągając jeszcze poziomu zaawansowania widocznego np. w Finlandii czy Niemczech.

d) OECD AI and Education (2019–2021)

W raportach OECD i UNESCO nt. AI w edukacji:

- (a) Wymienia się możliwości AI (np. personalizacja nauki, wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami;
- (b) Jednak Polska nie pojawia się jako przykład dobrej praktyki – raporty zawierają jedynie ogólną ocenę możliwości dla wszystkich krajów.

Podsumowanie

Polska szkoła stoi dziś w obliczu jednego z najważniejszych wyzwań XXI wieku – przygotowania młodzieży do życia i pracy w świecie zdominowanym przez sztuczną inteligencję (AI). Sztuczna inteligencja nie jest już przyszłością – jest teraźniejszością. Dlatego jako obywatele, edukatorzy, rodzice, uczniowie i przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego apelujemy o pilne i systemowe wprowadzenie elementów edukacji AI do programów nauczania szkół ponadpodstawowych w Polsce.

Nie możemy pozwolić, by polska młodzież wchodziła w dorosłość jako bierni użytkownicy cudzych technologii. Musimy przygotować ich do bycia świadomymi, krytycznymi i twórczymi uczestnikami społeczeństwa algorytmicznego.

Wprowadzenie edukacji AI to nie przywilej, to obowiązek współczesnej szkoły. Prosimy Ministerstwo Edukacji Narodowej o działanie – szybkie, ambitne i systemowe.

OŚWIADCZENIE

Wyrażamy zgodę na publikację Petycji z podaniem nazwy oraz danych kontaktowych i identyfikacyjnych podmiotu składającego Petycję oraz imion i nazwisk osób je reprezentujących.

Fundacja Cyber-Complex
Górki-Sypniewo 1, 18-421 Piątnica
KRS: 0000866262
NIP: 7182156130 REGON: 387361152
fundacja@cybercomplex.net
www.cybercomplex.net

Z wyrazami szacunku,
w imieniu Fundacji Cyber-Complex

Łukasz Świerczewski
Dyrektor Zarządu
Fundacja Cyber-Complex
e-mail: lswierczewski@cybercomplex.net
telefon: (+48) 720 770 024

Łukasz Świerczewski